

KØBENHAVNS KOMMUNE

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Kontoret for arbejdsmarkedsbetjening

Dato: 21.april 2006

Notat om medlemsforslag stillet af Signe Goldmann (F) og Per Bregengaard (Ø) om Københavns Kommunes beskæftigelsesindsats

På Borgerrepræsentationens møde den 6. april 2006 henvistes følgende af Signe Goldmann (F) og Per Bregengaard (Ø) stillede forslag til beslutning til behandling i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget:

at kommunens beskæftigelsesindsats har som supplerende selvstændigt mål at værne kontanthjælpsmodtagere mod fattigdom,

at kommunen garanterer alle kontanthjælpsmodtagere 5 timers ordinært arbejde om ugen. Det lønnede arbejde skal tilrettelægges efter den ansattes særlige forhold,

at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen redegør for forslaget økonomiske konsekvenser og fremkommer med forslag til finansiering.

Forvaltningen har vurderet forslaget, hvad angår lovlighed, ansættelsesretlige aspekter samt økonomiske konsekvenser.

1. Lovlighed

Det fremgår af motiveringen af medlemsforslaget, at ordningen med etablering af en kommunal jobgaranti med 5 timers ugentligt arbejde bl.a. vil betyde, at kontanthjælpsmodtagere får mulighed for at undgå at blive ramt af såvel 300 timers reglen for samgifte kontanthjælpsmodtagere som kontanthjælpsloftet.

Hertil kan indledningsvist bemærkes, at kommunen ikke inden for lovens rammer kan iværksætte tiltag, der alene har til formål at omgå virkningerne af en gældende lov, ligesom kommunen ikke har mulighed for at ændre på størrelsen af lovbestemte satser og ydelser.

Det vurderes i den forbindelse, at forslaget i den foreliggende form strider mod intentionerne i lovgivningen om dels 300 timers reglen for samgifte kontanthjælpsmodtagere og dels kontanthjælpsloftet. Det fremgår således af bemærkningerne til de pågældende lovforslag, at intentionen med reglerne bl.a. er at øge de økonomiske incitamenter for kontanthjælpsmodtagere til at finde ordinært arbejde.

Medlemsforslaget indebærer herudover i den foreliggende form, at kontanthjælpsmodtagere i kommunen tildeles en *ret* til mindst 5 ti-

mers ugentligt arbejde. Tildeling af en sådan ret alene til kontanthjælpsmodtagere i kommunen vil indebære, at kommunen foretager en særlig begunstiging af én gruppe af borgere, hvilket ligger uden for rammerne af, hvad kommunerne kan ifølge *kommunalfuldmagten*.¹

Kommunen kan derimod godt sætte som mål at afhjælpe problemer med lave indkomster for flest mulige borgere i kommunen, herunder kontanthjælpsmodtagere, ved opslag af stillinger eller andre former for initiativer og tilbud i beskæftigelsesindsatsens regi.

2. Ansættelsesretlige aspekter

Forslagets ansættelsesretlige aspekter har været drøftet med Økonomiforvaltningen, der oplyser følgende:

Indledningsvis fastslås, at ansættelse af kontanthjælpsmodtagere efter forslagets ordlyd ikke vil være ordinært arbejde i beskæftigelseslovens forstand, fordi arbejdet ifølge forslaget skal være garanteret og skal tilrettelægges efter den ansattes særlige forhold.

Det betyder, at ansættelse af kontanthjælpsmodtagere i sådanne stillinger ikke vil have den ønskede virkning for de pågældendes forsørgelsesgrundlag, jf. forslagets motivering.

Hvis ansættelse af kontanthjælpsmodtagere skal have den effekt, at de pågældende undgår at blive ramt af 300 timers reglen og kontanthjælpsloftet, skal det således ske via ansættelse i ordinære stillinger. Det indebærer, at stillingerne ikke skal oprettes på særlige vilkår, at de skal opslås offentligt, og at de ikke reserveres til en særlig målgruppe.

Det fremgår af Økonomiforvaltningens cirkulære nr. 10/2005, at ledige stillinger skal opslås offentligt. Det vil ikke være tilstrækkeligt alene at lægge et stillingsopslag på kommunens intranet.

Kravet om, at ledige stillinger skal opslås offentligt, gælder ifølge cirkulæret ikke for fleksjob og andre job, der falder ind under rammeaftalen om socialt kapital. Økonomiforvaltningen oplyser, at stillingerne efter forslaget ikke falder ind under rammeaftalen og derfor skal opslås offentligt.

Økonomiforvaltningen oplyser videre, at ikke alle overenskomster giver adgang til deltidsansættelse. Dette gælder bl.a. overenskomsten for faglærte lønarbejdere og overenskomsten for specialarbejdere.

¹ Kommunalfuldmagten omfatter som begreb det forhold, at kommunen uden egentlig lovhjælp har adgang til at foretage visse dispositioner af økonomisk karakter.

Ifølge disse overenskomster skal der tilbydes fuldtidsbeskæftigelse. Deltidsbeskæftigelse vil kun kunne ske efter forudgående drøftelse med den lokale afdeling/tillidsmand og vil ikke kunne oprettes med mindre end 8 timer pr. uge.

Arbejdes der mere end 8 timer om ugen, forpligter kommunen sig til fastansættelse. Dette indebærer, at kommunen bliver forpligtet til at udbetale pension, overarbejdsbetaling, løn under sygdom, løn under barsel, at give opsigelsesvarsler iht. funktionærloven ved afskedigelser m.v.

Såfremt de ledige derimod ansættes til 5 timers arbejde om ugen, hvilket f.eks. vil kunne ske efter overenskomsten for rengørings- og/køkkenarbejdere, er de pågældende personer ikke omfattet af funktionærloven, de almindelige bestemmelser i overenskomsterne m.v.

Ifølge Økonomiforvaltningen må man endvidere kunne forvente, at organisationerne eventuelt vil modsætte sig ansættelse i de omhandlede job, idet man frygter, at ansatte i ikke-ordinære stillinger vil udstøde ansatte i ordinære job. F.eks. fik organisationerne ved overenskomstfornyelsen pr. 1. april 2005 på en række områder aftalt, at den almindelige aftaleret vedr. lønvilkår også skal gælde ved ansættelser i fleksjob.

Endvidere skal forholdet mellem antallet af ordinært ansatte og ekstraordinært ansatte drøftes i Hovedsamarbejdsudvalget.

3. Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes samlet set at kunne indebære merudgifter for Københavns Kommune på op mod 340 mio.kr. årligt. Størrelsen af merudgiften hænger sammen med, at det ikke er muligt at reservere de nye stillinger til kommunens kontanthjælpsmodtagere, jf. ovenfor. Det er endvidere lagt til grund, at der er tale om merbeskæftigelse i kommunen.

Målgruppe

Af forslaget fremgår det, at alle kontanthjælpsmodtagere i Københavns Kommune skal omfattes af ordningen. P.t. er der ca. 21.600 kontanthjælpsmodtagere² i kommunen, heraf deltager ca. 7.400 i et beskæftigelsesrettet tilbud. Disse betragtes derfor som arbejdsmarkedsparete. Det antages endvidere, at forslaget – udover de 7.400 arbejdsmarkedsparete – også vil berøre halvdelen af de øvrige kontanthjælpsmodtagere. Det svarer til 7.100 personer.

² Revalidender er ikke medtaget.

Desuden vil stillingerne skulle slås offentligt op, hvilket betyder, at der må påregnes ansættelse af personer, der ikke er kontanthjælpsmodtagere, herunder f.eks. studerende, selvforsørgede og pensionister. Det skønnes, at denne gruppe besætter ca. 3000 stillinger.

Dertil kommer, at jobgarantien forventes at tiltrække kontanthjælpsmodtagere og øvrige borgere fra andre kommuner end Københavns Kommune. Det skønnes, at der i den forbindelse yderligere må påregnes, at 2.000 5-timers stillinger besættes af personer med skattepligt i andre kommuner.

Merudgifter

Forslaget skønnes på den baggrund samlet set at kunne medføre oprettelse af ca. 19.500 helårsstillinger svarende til en nettomerudgift på 338,4 mio. kr. årligt for Københavns Kommune, jf. tabel 1.

Tabel 1: Merudgifter i Københavns Kommune

2006 p/l	Nettoudgift pr. helårspers.	Skønnet målgruppe (helårspers.)	Kommunale merudgifter i alt
Arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere	14.022 kr.	7.400	103,8 mio. kr.
Passive kontanthjælpsmodtagere	15.031 kr.	7.100	106,7 mio. kr.
Øvrige borgere i Københavns Kommune 1)	21.840 kr.	3.000	65,5 mio.kr
Øvrige borgere udenfor Københavns Kommune 2)	31.200 kr.	2.000	62,4 mio. kr.
I alt		19.500	338,4 mio. kr.

1) Her menes de borgere, som ikke er kontanthjælpsmodtagere, men som har skattegrundlag i Københavns Kommune.

2) Her menes de borgere, som har skattegrundlag andre steder end i Københavns Kommune.

I tabel 2 ses en opgørelse af de økonomiske konsekvenser af forslaget fordelt på udgifter og indtægter. Forslaget vil medføre merudgifter til løn og overhead³ for Københavns Kommune som arbejdsgiver. Desuden vil der opnås besparelser som følge af øgede skatteindtægter samt besparelser på forsørgelsesudgifter og udgifter til beskæftigelsesindsatsen.

³ Udgifter til overhead omfatter bl.a. udgifter til administration af ordningen samt udgifter til arbejdsredskaber mv. Udgifter til overhead er beregnet som 20 pct. af nettoudgifterne, hvilket svarer til det statslige overslagsniveau i forbindelse med overheadberegninger

Tabel 2: Fordeling af udgifterne i Københavns Kommune

2006 p/l mio. kr.	Direkte lønudgifter	Ekstra skatteindtægter	Besparelse - forsørgelsesudgifter 3)	Besparelse - beskæftigelsesindsatsen	Overhead	Udgifter i alt
Arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere	192,4	7,3	42,0	56,6	17,3	103,8
Passive kontanthjælpsmodtagere	184,6	7,3	88,6	0	17,8	106,7
Øvrige borgere i Københavns Kommune 1)	78,0	23,0	0	0	10,9	65,5
Øvrige borgere udenfor Københavns Kommune 2)	52,0	0	0	0	10,4	62,4
I alt	507,0	37,8	130,6	56,6	56,4	338,4

1) Her menes de borgere, som ikke er kontanthjælpsmodtagere, men som har skattegrundlag i Københavns Kommune.

Det ses af tabel 2, at det skønnes, at Københavns Kommune får direkte udgifter til lønsum og overhead på 563,4 mio. kr., mens besparelserne på forsørgelsesudgifterne og beskæftigelsesindsatsen skønnes til 187,2 mio.kr. Hertil kommer skatteindtægter på 37,8 mio. kr., som ligeledes reducerer de samlede merudgifter i forbindelse med forslaget.

Beregningerne bygger på en antagelse om, at timelønnen udgør 100 kr., og at alle 5-timers stillingerne er nyoprettede stillinger udbudt af Københavns Kommune.

Merudgifterne ved forslaget vil kunne nedbringes, hvis andre aktører end Københavns Kommune bidrager til ordningen i form af oprettelse af 5-timers stillinger. Udgifterne vil ligeledes kunne nedbringes, hvis omfanget af målgrupperne reduceres.